

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je na podlagi tretje alineje enajstega odstavka 51. h člena Zakona o visokem šolstvu (Ur. l. RS, št. 119/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/07 – ZŠtip, 15/08 – odločba US, 64/08, 86/09 in 62/2010 – ZUPJS) na svoji enajsti seji dne 18. novembra 2010 določil

MERILA ZA AKREDITACIJO IN ZUNANJO EVALVACIJO VISOKOŠOLSКИH ZAVODOV IN ŠTUDIJSКИH PROGRAMOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen)

Ta merila določajo postopke in minimalne kriterije, po katerih se presoja izpolnjevanje pogojev za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov. V merilih so upoštevani dogovorjeni standardi in smernice za zagotavljanje kakovosti, ki veljajo v evropskem visokošolskem prostoru.

Po teh merilih se presoja tudi izpolnjevanje minimalnih pogojev za izdajo soglasja k preoblikovanju visokošolskih zavodov in spremembam študijskih programov.

2. člen (podlaga)

Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljnjem besedilu: agencija) uporablja ta merila za opravljanje svojih nalog v skladu z:

- zakonom, ki ureja področje visokega šolstva,
- standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru – Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (Helsinki: European Association for Quality Assurance in Higher Education, 2005; v nadaljnjem besedilu: evropski standardi),
- zakonom o splošnem upravnem postopku,
- zakonom, ki ureja strokovne in znanstvene naslove,

ter z:

- merili za kreditno vrednotenje študijskih programov po evropskem prenosnem kreditnem sistemu,
- merili za prehode med študijskimi programi,
- minimalnimi standardi za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih,
- merili za uvrstitev v register strokovnjakov.

3. člen (izrazi)

Za izraze, ki v nadaljevanju niso posebej opredeljeni, veljajo opredelitve iz Zakona o visokem šolstvu in evropskih priporočil.

V teh merilih uporabljeni izrazi pomenijo:

sistem zagotavljanja kakovosti: vsi procesi, ki so pomembni za kakovostno delovanje visokošolskega zavoda in kakovostno izvajanje študijskih programov;

kultura kakovosti: pozitiven odnos zaposlenih, študentov in drugih sodelujočih z visokošolskim zavodom do stalnega izboljševanja izvajanja dejavnosti ter vgraditev tega v identiteto in strategijo delovanja visokošolskega zavoda;

merila: predpis za presojanje področij kakovosti;

kriteriji: osnova za vrednotenje, primerjanje in presojanje področij kakovosti ter merjenje razmerij med njimi;

deležniki: vsi deležniki, ki delujejo v visokem šolstvu oziroma so z njim povezani: študenti, visokošolski učitelji in sodelavci, raziskovalci, delodajalci;

stranka v postopku: stranka v postopku je vlagatelj; druge osebe pa imajo položaj stranke v postopku, če jim agencija ta položaj na podlagi izkazanega pravnega interesa prizna s posebnim sklepom;

vlagatelj: univerza ali samostojni visokošolski zavod, ki vloži predlog za akreditacijo visokošolskega zavoda ali študijskega programa; predlog za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda pa vloži ustanovitelj;

interdisciplinarni študijski programi: so programi z različnih znanstvenih disciplin istega visokošolskega zavoda;

presoja: zajema akreditacijo in zunanjo evalvacijo; s presojo se ovrednoti, ali so izpolnjeni kriteriji za prvo in vsako nadaljnjo akreditacijo;

področja presoje: zajemajo ključne dejavnosti visokošolskega zavoda z vidika organizacije in izvajanja študijskih programov; področja se presojajo z vidika vložkov, procesov in dosežkov;

akreditacija: ugotavljanje izpolnjevanja z zakonom določenih pogojev in presoja izpolnjevanja meril agencije za opravljanje visokošolske dejavnosti ter kakovosti visokošolskih zavodov in izvajanja študijskih programov; akreditacija je prva in podaljšana (največ na vsakih sedem let) in se nanaša na visokošolski zavod oziroma študijski program;

prva akreditacija visokošolskega zavoda: ugotavljanje izpolnjevanja z zakonom določenih pogojev in presoja izpolnjevanja kriterijev za ustanovitev visokošolskega zavoda; akreditacija je predpogoj za vpis v razvid visokošolskih zavodov;

prva akreditacija študijskega programa: ugotavljanje izpolnjevanja z zakonom določenih pogojev in presoja izpolnjevanja kriterijev glede ustreznosti študijskega programa; s podelitvijo akreditacije postane študijski program javno veljaven;

podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda: s podaljšanjem akreditacije po uspešno opravljeni zunanji evalvaciji lahko visokošolski zavod obnovi svoj vpis v razvid visokošolskih zavodov;

podaljšanje akreditacije študijskega programa: s podaljšanjem akreditacije se po uspešno opravljeni zunanji evalvaciji podaljša javna veljavnost študijskega programa;

skupina strokovnjakov: so izvedenci, ki jih imenuje svet agencije in ki sodelujejo pri ugotavljanju in dokazovanju izpolnjevanja pogojev za prvo oziroma podaljšano akreditacijo visokošolskega zavoda ali študijskega programa ter v postopkih zunanje evalvacije;

evalvacija: sklop vseh aktivnosti, s katerimi se spremlja izvajanje načrtov o delovanju visokošolskega zavoda ter vključenost zavoda v razvoj okolja in vrednotenje dosežkov; evalvacija je samoevalvacija ali zunanja evalvacija;

samoevalvacija: opravlja jo visokošolski zavod sam z namenom evalvacije dosežkov (pregleda, analiz) ter priprave in izvedbe ukrepov za nadaljnji razvoj svojih dejavnosti;

samoevalvacijsko poročilo: poročilo visokošolskega zavoda o opravljeni samoevalvaciji, v katerem so dokumentirane in analizirane ugotovitve o dosežkih in pomanjkljivostih izvajanja dejavnosti zavoda ter predlogi za odpravo napak oziroma izboljšave;

zunanja evalvacija: postopek presoje dosežkov delovanja visokošolskega zavoda po področjih, ki jih določajo ta merila; vključuje primerjavo z akreditiranimi pogoji za njegovo ustanovitev in študijskimi programi; eden ključnih elementov za izvedbo zunanje evalvacije je samoevalvacijsko poročilo kot dokazilo o izvedenih samoevalvacijah;

poslovnik kakovosti: predpis, s katerim visokošolski zavod določi postopke samoevalvacije, pristojnosti, način dela ter ukrepe za spremljanje in izboljševanje kakovosti svojega dela;

učni izidi: znanje, spretnosti in veščine, ki naj bi jih študent poznal, obvladal oziroma razumel in jih bil sposoben uporabljati po zaključku študija; učni izidi se lahko nanašajo na posamezno učno enoto – predmet oziroma modul – ali pa celotno študijsko obdobje;

kompetence: dinamična kombinacija znanja, razumevanja, spretnosti in veščin; cilj študijskih programov je razvijanje kompetenc, ki se oblikujejo v različnih učnih enotah študijskega programa in se presojajo na različnih stopnjah študija;

dislocirana enota: izvedba celotnega študijskega programa na drugi lokaciji.

4. člen (standardi agencije)

Pri akreditaciji visokošolskih zavodov in študijskih programov agencija:

- samostojno in neodvisno sprejema odločitve;
- javno objavlja merila za akreditacijo, oblikovana ob sodelovanju vseh deležnikov, ter druga merila in predpise agencije;
- dosledno uporablja merila ter upošteva odločitve, nastale na njihovi podlagi;
- zagotavlja objektivno presojo vseh visokošolskih zavodov in študijskih programov;
- upošteva predpisano obliko presoje z ogledom visokošolskega zavoda, poročilom skupine strokovnjakov ter odločitvijo sveta agencije;
- letno načrtuje zunanje evalvacije;
- predpisuje sestavo poročil skupin strokovnjakov, iz katerih so razvidne prednosti in pomanjkljivosti presojanega visokošolskega zavoda, predvsem pa priporočila in ukrepi za odpravo morebitnih pomanjkljivosti;
- sodeluje z visokošolskimi zavodi in jim svetuje pri samoevalvaciji;

- upošteva samoevalvacijska poročila visokošolskih zavodov kot podlago za zunanjo evalvacijo zaradi podaljšanja akreditacije;
- stalno sodeluje s tujimi agencijami za kakovost in njihovimi strokovnjaki ter spremlja evropske smernice in standarde na tem področju;
- javno objavlja svoje odločitve, letna poročila in analize ter
- vodi javno dostopne evidence akreditiranih visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Agencija izvaja svojo redno letno samoevalvacijo ter načrtuje in organizira periodično zunanjo evalvacijo.

5. člen (splošne usmeritve akreditacije)

Kadar svet agencije akreditira visokošolski zavod ali študijskih program, upošteva naslednje splošne usmeritve, ki jih presoja v skladu s poslanstvom visokošolskih zavodov:

- načrtovanje študijskih programov glede na sodobno stanje znanosti in umetnosti ter spremembe in razvoj v ožjem in širšem okolju (gospodarstvo, negospodarstvo);
- raziskovalno in strokovno usmerjenost študijskih programov, ki bo omogočala povezanost teh z aktivnim in visoko kakovostnim znanstvenim, raziskovalnim in umetniškim okoljem ter študentom omogočala pridobitev ustreznih kompetenc ter možnost za vključevanje v raziskovalne in strokovne projekte;
- usmerjenost visokošolskega izobraževanja v akademsko okolje in s tem povezano visoko kakovost študijskih programov ter stalno skrb visokošolskih zavodov za zagotavljanje kakovosti, s posebnim poudarkom na kakovostnih učnih izidih in dosežkih ter strukturi in organizaciji študijskih programov.

Pri presoji razmer na visokošolskih zavodih bodo deležni posebne pozornosti viri, ki so potrebni za doseganje naslednjih ciljev izobraževanja:

- priprava študentov na življenje aktivnih državljanov v demokratični družbi, prihodnjo kariero in omogočanje njihovega osebnega razvoja ter
- ustvarjanje in vzdrževanje obsežnih in vrhunskih podlag znanja ob spodbujanju raziskovanja in inovativnosti.

6. člen (vrste akreditacij)

Akreditacije v visokem šolstvu so:

- prva akreditacija visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa,
- podaljšana akreditacija visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa.

Prva in vsaka podaljšana akreditacija veljata največ sedem let.

7. člen (zunanja evalvacija)

Pogoj za podaljšanje akreditacije je zunanja evalvacija visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa, ki se opravi pred iztekom veljavne akreditacije.

Zunanja evalvacija se lahko izvede tudi kot izredna evalvacija in se lahko opravi kadar koli v času veljavnosti akreditacije. Če se uspešno opravi izredna evalvacija, začne rok veljavnosti akreditacije teči znova.

II. 1 PRVA AKREDITACIJA

8. člen (področja presoje)

Področja, ki so predmet presoje kakovosti visokošolskega zavoda, so naslednja:

1. vpetost v okolje,
2. delovanje visokošolskega zavoda,
3. kadri,
4. študenti,
5. materialni pogoji (prostori, oprema, knjižnično-informacijska dejavnost in financiranje),
6. zagotavljanje kakovosti, inovativnosti in razvojne naravnosti.

Študijski programi se presojajo še po:

1. potrebi po študijskem programu,
2. organizaciji in izvedbi izobraževanja.

Prva akreditacija visokošolskega zavoda

9. člen (vpetost v okolje)

Vpetost visokošolskega zavoda v ustanavljanju v ožje in širše okolje se presoja po naslednjih kriterijih:

1. opredeljena je vloga v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja, posebej s predvidevanjem učinkov, ki jih bo imelo delovanje visokošolskega zavoda na okolje, ter z racionalno rabo javnih virov;
2. izkazan je dialog z gospodarstvom in negospodarstvom zaradi ugotavljanja razvojnih tendenc in potreb po kadrih;
3. načrtovana je takšna kakovost učnih izidov in kompetenc, da bodo diplomanti zaposljivi oziroma se bodo lahko naprej izobraževali.

10. člen (delovanje visokošolskega zavoda)

Pogoji za ustanovitev visokošolskega zavoda se presojajo po kriterijih, ki so v skladu z:

1. opredeljenim poslanstvom in vizijo, iz katerih so jasno razvidni izobraževalni, znanstveni, raziskovalni, umetniški oziroma strokovni cilji, ter opredeljenimi cilji za doseganje kakovosti;
2. strategijo, ki vsebuje načrt in načine za uresničevanje oblikovanih ciljev;

3. načrtom notranje organiziranosti zavoda, iz katerega je razvidno, da je ta pregledna; pristojnosti, naloge in dolžnosti vodstva ter vseh zaposlenih in študentov morajo biti jasno opredeljene, vključno z njihovo vlogo in odgovornostjo;
4. opredelitvijo študijskih področij in njihovo povezanostjo z znanstvenimi disciplinami oziroma umetniškimi področji, za katera se zavod ustanavlja oziroma s katerih so študijski programi:
 - študijska področja so opredeljena po klasifikacijah ISCED in KLASIUS,
 - znanstvene discipline so opredeljene po klasifikaciji Frascati;
5. izkazovanjem znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega delovanja vlagatelja na področju znanstvenih disciplin, iz katerih bo zavod organiziral in izvajal izobraževalno in raziskovalno delo, ter z aktivnimi znanstvenimi, raziskovalnimi, umetniškimi oziroma strokovnimi programi in projekti;
6. opredelitvijo deleža učnih vsebin, ki so neposredno utemeljene na doseženem in aktualnem znanstvenem, raziskovalnem oziroma umetniškem delu nosilcev predmetov;
7. izkazovanjem vzpostavljenega znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega sodelovanja vlagatelja z drugimi visokoškolskimi zavodi, inštituti oziroma drugimi organizacijami;
8. izkazanim povezovanjem študijskih programov z znanstvenim, raziskovalnim, umetniškim oziroma strokovnim delom nosilcev predmetov z opredeljenim načinom in oblikami povezanosti;
9. zagotavljanjem takšnih kadrov, ki bodo omogočali kakovostno izvedbo načrtovanih dejavnosti in kakovostno izvajanje študijskih programov;
10. sklenjenimi dogovori vlagatelja s podjetji in drugimi organizacijami o praktičnem usposabljanju predvidenega števila vpisanih študentov, kjer je to sestavni del študijskega programa; visoke strokovne šole v ustanavljanju pa tudi po izdelanem načrtu za praktično izobraževanje in usposabljanje študentov (strokovna praksa).

11. člen (kadri)

Visokošolski zavod v ustanavljanju načrtuje ustrezno kadrovsko strukturo za znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno dejavnost na študijskem področju, s katerega so predlagani študijski programi. Število in struktura kadrov zavoda ustreza naslednjim akademskim standardom, in sicer:

1. število in struktura sodelujočih v načrtovanih študijskih programih, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo, dokazuje zavod v ustanavljanju s kadrovskim načrtom in dokazili o oblikah sodelovanja visokoškolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev;
2. vsi visokošolski učitelji in sodelavci, ki sodelujejo pri izvajanju študijskih programov, dokazujejo veljavno izvolitev v naziv ali pa dokazujejo, da so v postopku za izvolitev v naziv;
3. v osnutku meril za izvolitve v nazive visokoškolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokoškolskih sodelavcev zavod upošteva minimalne standarde agencije za izvolitve v nazive visokoškolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokoškolskih sodelavcev na visokoškolskih zavodih;

4. število visokošolskih učiteljev, če tako določa statut, pa tudi znanstvenih delavcev, zadostuje za oblikovanje senata visokošolskega zavoda;
5. člani senata bodo izbrani tako, da bodo enakopravno zastopana vsa študijska področja, znanstvene discipline oziroma umetniška področja visokošolskega zavoda;
6. struktura in število podpornih delavcev – tj. strokovnih, upravnih in tehničnih sodelavcev – bosta zagotavljali kakovostno podporo za izvajanje študijskih programov;
7. oseba, ki bo odgovorna za študentske zadeve, bo na zavodu v delovnem razmerju.

12. člen (študenti)

Študenti so v središču organizacije in izvajanja izobraževanja, zato visokošolski zavod v ustanavljanju načrtuje:

1. vpis študentov glede na potrebe relevantnih okolij;
2. ugotavljanje zaposlitvenih možnosti za diplomante na osnovi strokovnih analiz;
3. zagotavljanje svetovalnih storitev, povezanih z vpisom in informacijami o študiju;
4. neposredno vključevanje študentov v znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo;
5. zagotavljanje praktičnega usposabljanja predvidenega števila vpisanih študentov, kjer je to sestavni del študijskega programa; visoke strokovne šole v ustanavljanju pa imajo tudi izdelan načrt za praktično izobraževanje in usposabljanje študentov (strokovna praksa);
6. omogočanje ustreznega organiziranja študentov in zagotavljanje njihovega sodelovanja v organih upravljanja;
7. redno zbiranje in analizo podatkov o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugih, s tem povezanih dejavnosti;
8. vključevanje študentov v presojo kakovosti svojega delovanja poleg vseh zaposlenih in drugih relevantnih deležnikov.
9. redno seznanjanje študentov z ukrepi za izboljševanje kakovosti njihovega dela.

13. člen (materialni pogoji)

Visokošolski zavod v ustanavljanju izkazuje materialne pogoje, ki ustrezajo opravljanju njegovega poslanstva ter realizaciji vizije in ciljev, in sicer:

1. s prostori in opremo, ki so primerni za izvajanje načrtovanih študijskih programov in drugih, s tem povezanih dejavnosti zavoda, ter ustrezajo predvidenemu številu vpisanih študentov;
2. z dokazili o lastništvu ali najemu prostorov in opreme na lokaciji, ki omogoča nemoteno izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne, umetniške oziroma strokovne dejavnosti zavoda;

3. z ustreznostjo opreme, ki jo zavod dokazuje z njenim popisom;
4. s primernostjo prostorov za študente s posebnimi potrebami;
5. z izdelano oceno finančnih sredstev, ki so potrebna za ustanovitev in delovanje zavoda, ter z navedbo predvidenih virov financiranja; sredstva so zagotovljena za vse študijske programe, ki jih namerava zavod izvajati, in sicer vsaj za obdobje akreditacije, tj. sedem let;
6. s sodobno informacijsko-komunikacijsko in drugo učno tehnologijo ter drugo opremo, ki je potrebna za izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne, umetniške oziroma strokovne dejavnosti; kakovostna informacijsko-komunikacijska tehnologija bo stalno na voljo tudi študentom;
7. z visokošolsko knjižnico v okviru zavoda, ki mora zagotavljati ustrezne knjižnične informacijske storitve, dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij študijskih programov zavoda ter znanstvenih, raziskovalnih, umetniških in strokovnih področij; ki jih zavod razvija; študijsko gradivo in elektronske baze podatkov morajo ustrezati vsebini in stopnji študijskih programov, visokošolska knjižnica pa določilom zakona o knjižničarstvu.

14. člen (zagotavljanje kakovosti)

Visokošolski zavod v ustanavljanju ima oblikovano strategijo za zagotavljanje kakovosti in načrt za organizacijo sistema kakovosti, in sicer:

1. z upoštevanjem teh meril in evropskih standardov ter opredeljenega poslanstva in vizije;
2. s poslovníkom kakovosti, iz katerega je razvidno, da bo visokošolski zavod sproti spremljal ter izboljševal kakovost, konkurenčnost in učinkovitost svoje dejavnosti, tako izobraževalnega, znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega kot tudi strokovnega dela;
3. z načrtovanjem periodičnih samoevalvacij;
4. z rednim zbiranjem in analizo podatkov o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugih, z njim povezanih dejavnosti;
5. z ugotavljanjem pomanjkljivosti v izvajanju dejavnosti ter odstopanj od načrtovanih aktivnosti in dosežkov;
6. z vključevanjem vseh zaposlenih, študentov in drugih relevantnih deležnikov v presojo kakovosti svojega delovanja.

15. člen (akreditacija dislocirane enote visokošolskega zavoda v Sloveniji)

Po kriterijih za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda se presoja izpolnjevanje pogojev tudi za dislocirano enoto zavoda. Visokošolski zavod lahko zaprosi za akreditacijo dislocirane enote po uspešno opravljeni zunanji evalvaciji.

Prva akreditacija študijskega programa

16. člen
(potreba po študijskem programu)

Načrtovanje in izvajanje novega študijskega programa je utemeljeno s potrebami gospodarskega, socialnega in kulturnega razvoja ožjega in širšega okolja.

Potreba po študijskih programih prve in druge stopnje se presoja tudi glede zaposljivosti diplomantov in možnosti njihovega nadaljnega izobraževanja.

17. člen
(študijski programi prve in druge stopnje)

Kakovost študijskih programov za pridobitev izobrazbe prve in druge stopnje, ki jih visokošolski zavod namerava izvajati, se presoja po naslednjih kriterijih:

1. program je v skladu z zakonom sestavljen formalno in vsebinsko ustrezno po študijskih področjih ter znanstvenih ali umetniških disciplinah, za katere je zavod ustanovljen;

2. program je strokovno dosleden in konsistenten, sodoben po vsebini in skladen z opredeljenimi cilji, pričakovanimi učnimi izidi študentov in kompetencami diplomantov;

3. program vsebuje splošne podatke, kot so:

- prepoznavno in značilno ime, ki mora biti v skladu z razvrstitvijo študijskega področja po klasifikacijah ISCED in KLASIUS ter znanstvene discipline po klasifikaciji Frascati oziroma umetniškega področja; v primeru interdisciplinarnih študijskih programov so področja razvrščena po obsegu v padajočem vrstnem redu;
- stopnja, vrsta in trajanje programa;
- smeri oziroma moduli;

4. temeljni cilji in učni izidi programa so v skladu z vsebino in ravni študijskega programa; splošne in predmetno-specifične kompetence morajo biti posebej opredeljene za vsak študijski program posebej;

5. program je mednarodno primerljiv; primerjava je narejena z najmanj tremi sorodnimi tujimi programi iz različnih držav, od tega vsaj iz dveh držav članic Evropske unije; programi so v državi, kjer se izvajajo, ustrezno akreditirani oziroma priznani; primerljivost se izkazuje z učnimi izidi oziroma kompetencami, s formalno in vsebinsko sestavo programa, trajanjem študija in možnostmi za mednarodno sodelovanje; v primerjavi so opisane in utemeljene tudi razlike med predlaganim programom in sorodnimi programi;

6. visokošolski zavod mora dokazati usklajenost študijskih programov, ki izobražujejo za regulirane poklice, z ustrezno zakonodajo Evropske unije;

7. visokošolski zavod dokazuje mednarodno sodelovanje:

- s sodelovanjem v raziskovalnih projektih (mednarodnih programih, bilateralnih ali multilateralnih programih ter meduniverzitetnih sporazumih ipd.) oziroma
- s sodelovanjem v tematskih omrežjih, intenzivnih programih in drugih projektih, ki pospešujejo vključevanje v evropski visokošolski prostor, oziroma
- s sodelovanjem v programih mobilnosti za študente ter visokošolske učitelje in sodelavce (bilateralni ali multilateralni programi ter meduniverzitetni sporazumi ipd.) oziroma

- z vpisom tujih študentov na visokošolski zavod ipd.;

8. predmetnik ustreza ciljem programa in vodi k usvojitvi opredeljenih učnih izidov in kompetenc; obvezen sestavni del študijskih programov druge stopnje so projektne naloge v delovnem okolju oziroma temeljne, aplikativne ali razvojne raziskovalne naloge;

9. študijske obveznosti so ovrednotene po Merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po evropskem prenosnem kreditnem sistemu (v nadaljnjem besedilu ECTS), v programu je opredeljen delež izbirnosti in priloženi so učni načrti;

10. določeno je naslednje:

- število in poimenska navedba ter vrsta in delež učnih enot (predmetov, smeri, modulov ...),
- razmerje predavanj, seminarjev, vaj, drugih oblik kontaktnih ur ter individualnega dela študenta,
- delež praktičnega usposabljanja v programu, način izvedbe ter kreditno ovrednotenje,
- vertikalna in horizontalna povezanost predmetov programa,
- kreditno ovrednotenje celotnega programa in posameznih učnih enot, letno in celotno število ur študijskih obveznosti študenta v programu ter letno in celotno število organiziranih skupnih oziroma kontaktnih ur programa (predavanja, seminarji, vaje in druge oblike izvajanja) in samostojnega dela študenta v skladu z zakonom in ECTS,
- učni načrti po posameznih učnih enotah z navedbo pogojev za začetek dela oziroma za opravljanje študijskih obveznosti, opisom vsebine enote, navedbo temeljne literature in virov, opisom ciljev in predvidenih učnih izidov, metod poučevanja in učenja ter načinov preverjanja in ocenjevanja znanja;

11. pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa so v skladu z zakonom;

12. zavod kandidatom priznava znanje, usposobljenost ali zmožnosti, pridobljene s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam, določenim s posameznim študijskim programom, in sicer kot opravljeno študijsko obveznost, ovrednoteno po ECTS;

13. načini ocenjevanja so opredeljeni tako, da omogočajo ustrezno preverjanje doseženih učnih izidov in kompetenc, študentu pa sproti študij in učinkovito spremljanje lastnega napredka;

14. opredeljeni so pogoji za napredovanje po programu;

15. določbe o prehodih med programi so v skladu z zakonom, merili za prehode med študijskimi programi ter statutom visokošolskega zavoda;

16. načini in oblike izvajanja študija so skladni z vsebinskim področjem študijskega programa;

17. pogoji za dokončanje študija ali posameznih delov programa, če jih program vsebuje, so v skladu z zakonom in statutom visokošolskega zavoda;

18. strokovni naslov ter njegova okrajšava sta tvorjena v skladu z zakonom, ki ureja strokovne in znanstvene naslove.

Obvezen sestavni del študijskih programov druge stopnje so projektne naloge v delovnem okolju oziroma temeljne, aplikativne ali razvojne raziskovalne naloge.

18. člen
(študijski programi tretje stopnje)

Doktorski študijski programi ob kvalitetnem in znanstveno ali umetniško utemeljenem mentorstvu študentom omogočajo:

1. poglobljeno razumevanje teoretskih in metodoloških konceptov;
2. usposobljenost za samostojno razvijanje novega znanja in reševanje najzahtevnejših problemov s preizkušanjem in izboljševanjem znanih ter odkrivanjem novih rešitev;
3. vodenje najzahtevnejših delovnih sistemov ter znanstvenih, raziskovalnih oziroma umetniških projektov s širokega strokovnega oziroma znanstvenega področja;
4. razvijanje kritične refleksije.

Obvezen sestavni del študijskih programov tretje stopnje so temeljne in aplikativne raziskovalne naloge.

Pri doktorskem študijskem programu se upošteva celotno področje presojanja iz 17. člena, razen iz točk 17 (v delu, ki se nanaša na dokončanje posameznih delov programa, če jih program vsebuje) in 18, kar je treba v programu opredeliti, če je tako določeno s statutom visokošolskega zavoda.

Znanstveni naslov in njegova okrajšava sta tvorjena v skladu z zakonom, ki ureja strokovne in znanstvene naslove.

19. člen
(študijski programi za izpopolnjevanje)

V študijskem programu za izpopolnjevanje se opredelijo obvezne sestavine iz 17. člena, razen iz točk 5, 6, 7, 15, 17 in 18, ki jih je treba opredeliti, če je tako določeno s statutom visokošolskega zavoda.

20. člen
(skupni študijski programi)

Skupni študijski programi so študijski programi za pridobitev izobrazbe, ki jih visokošolski zavod sprejme in izvaja skupaj z enim ali več visokošolskimi zavodi iz Republike Slovenije ali tujine.

Za akreditacijo skupnega študijskega programa se smiselno uporabljajo kriteriji za prvo akreditacijo študijskega programa.

21. člen
(posebni kriteriji za presojo skupnih študijskih programov)

Skupni študijski programi se presojujejo še po naslednjih kriterijih:

1. tuji visokošolski zavod, ki bo sodeloval pri izvajanju skupnega študijskega programa, je v državi, v kateri deluje, akreditiran oziroma ustrezno priznan in je v svoji državi začel tudi postopek za akreditacijo skupnega študijskega programa oziroma njegovo priznanje;

2. sodelovanje visokošolskih zavodov pri izvajanju skupnega študijskega programa je opredeljeno v skladu s temi merili, še zlasti v zvezi s temeljnimi cilji programa, vpisom študentov, potekom študija, učnimi jeziki, učnimi izidi in končanem izobraževanja ter samoevalvacijo;

3. deleži študijskega programa, ki jih izvajajo visokošolski zavodi iz Republike Slovenije, so ustrezni in utemeljeni po vsebini in izvedbi.

Izvedbo skupnega študijskega programa opredelijo visokošolski zavodi.

II. 2 PODALJŠANJE AKREDITACIJE

22. člen (podaljšanje akreditacije)

Postopek za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa se začne na predlog vlagatelja, pri čemer se ugotovitveni in dokazni postopek izvaja z zunanjo evalvacijo in konča s sklepom o podaljšanju akreditacije.

23. člen (zunanja evalvacija)

Zunanja evalvacija je postopek celostne presoje delovanja visokošolskega zavoda zaradi izvajanja študijskih programov.

24. člen (predmet in namen zunanje evalvacije)

Z zunanjo evalvacijo se opravi presoja po vseh področjih, ki so predmet presoje pri prvi akreditaciji visokošolskega zavoda oziroma študijskih programov po teh merilih.

25. člen (področja presoje)

Področja, ki so predmet presoje kakovosti visokošolskega zavoda, so naslednja:

1. vpetost v okolje;
2. delovanje visokošolskega zavoda;
3. kadri;
4. študenti;
5. materialni pogoji (prostori, oprema, knjižnično-informacijska dejavnost in financiranje);
6. zagotavljanje kakovosti, inovativnosti in razvojne naravnosti.

Študijski programi se presojajo še po organizaciji in izvedbi izobraževanja.

26. člen (kriteriji presoje)

Napredek se ugotavlja po naslednjih kriterijih:

1. nadgrajeni, formalizirani in javno dostopni strategiji, postopkih in ukrepih;

2. razvoju in redni uporabi formalnih orodij za zagotavljanje sistema kakovosti, dokumentiranem spremljanju dosežkov pri izvajanju študijskih programov, učnih izidov študentov in vrednotenju relevantnih deležnikov;
3. stabilni kadrovske strukturi in njenem razvoju;
4. stalnem povezovanju in sodelovanju kadrov, študentov in drugih deležnikov z okoljem;
5. ustreznih in stabilnih razmerah ter virih (vložkih), ki zagotavljajo kakovostno izvajanje študijskih programov in njihov aktualen razvoj;
6. stalnem zbiranju in analizi podatkov, ki so pomembni za učinkovito upravljanje in izvajanje študijskih programov ter s tem povezanih podpornih aktivnosti;
7. ugotavljanju napak in pomanjkljivosti pri izvajanju študijskih programov v procesu samoevalvacije ter njihovem odpravljanju v procesu razvoja teh programov;
8. organiziranju javnega dostopa do informacij o rezultatih izvajanja študijskih programov, učnih izidov študentov ter znanstvenih, raziskovalnih, umetniških in strokovnih dosežkov zaposlenih;
9. redni predstavitvi in organiziranju razprave o samoevalvacijskih poročilih in drugih dokumentiranih ugotovitvah samoevalvacije v vseh organih upravljanja zaradi avtonomnega in odgovornega upravljanja dejavnosti in vodenja visokošolskega zavoda, kakovostnega izvajanja študijskih programov in njihovega razvoja.

27. člen
(vpetost v okolje)

Visokošolski zavod mora izkazati svojo vpetost v okolje:

1. z objavljenim poslanstvom in strategijo svojega razvoja, kjer je opredeljena njegova vloga v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja, posebej z ugotavljanjem učinkov, ki jih ima delovanje visokošolskega zavoda na okolje ter racionalno rabo javnih virov;
2. s povezanostjo z razvojem ožjega in širšega okolja ter dialogom z njima – posebej pa s svojimi diplomanti;
3. s seznanjenostjo o zaposlenosti svojih diplomantov;
4. s spremljanjem učnih izidov in pridobljenih kompetenc, da bi omogočili študentom in diplomantom poleg zaposlovanja in nadaljnega izobraževanja tudi vključevanje v družbene procese in javno življenje;
5. s spremljanjem konkurenčnosti na trgu dela diplomantov študijskih programov.

28. člen
(delovanje visokošolskega zavoda)

Visokošolski zavod deluje v skladu s svojim poslanstvom in vizijo svojega razvoja, kar izkazuje:

1. z jasno razvidnimi izobraževalnimi, znanstvenimi, raziskovalnimi, umetniškimi oziroma strokovnimi cilji ter strategijo delovanja in razvoja zavoda in študijskih programov;
2. z načrtom in načini uresničevanja postavljenih ciljev;
3. z jasno notranjo organiziranostjo in preglednim delovanjem vseh organov;
4. z razvidno opredeljenimi pristojnostmi, nalogami in dolžnostmi vodstva, zaposlenih in študentov v organih upravljanja;
5. s tem, da vsi zaposleni in študenti ter organi delujejo v skladu z relevantnimi splošnimi pravnimi akti;
6. z delovanjem na področjih, za katera je bil ustanovljen, kar izkazuje z:
 - znanstvenim, raziskovalnim, umetniškim oziroma strokovnim delom v okviru programov in projektov;
 - ustrezno organizirano izvedbo teh programov in projektov ter
 - objavami dosežkov tega dela na način, ki mu stroka priznava znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno relevantnost;
7. z utečenim znanstvenim, raziskovalnim, umetniškim oziroma strokovnim sodelovanjem z drugimi visokoškolskimi zavodi, inštituti oziroma drugimi organizacijami;
8. univerze izkazujejo znanstvene, raziskovalne, umetniške oziroma strokovne rezultate svojega delovanja najmanj s področja treh znanstvenih disciplin, fakultete pa s področja vsaj ene znanstvene discipline;
9. s stalnim vključevanjem rezultatov znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela v izobraževanje v skladu s strategijo visokošolskega zavoda;
10. s stalnim prenavljanjem in aktualizacijo učnih vsebin z rezultati znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela, ki se presoja s kriteriji kakovosti;
11. z usklajevanjem vpisa študentov s potrebami relevantnih okolij;
12. s sklenjenimi dogovori z različnimi organizacijami o praktičnem usposabljanju svojih študentov (če je to del študijskih programov); visoke strokovne šole pa z organiziranjem praktičnega izobraževanja in usposabljanja svojih študentov ter stalnim preverjanjem usposobljenosti in kompetenc mentorjev na praksi;
13. s stalnim primerjanjem načrtovanih in doseženih učnih izidov študentov in kompetenc diplomantov ter posodabljanjem izvajanja študijskih programov;
14. s tem, da je zagotovljena odgovornost zavoda do študentov pri:
 - pomoči pri organiziranem pridobivanju znanja, spretnosti in veščin na drugih visokoškolskih zavodih, vključno z interno, nacionalno in mednarodno podporo mobilnostjo;
 - priznavanju znanj, spretnosti in veščin, pridobljenih na drugih visokoškolskih zavodih;
 - svetovalnih storitvah, povezanih z vpisom, in drugih informacijah, povezanih s študijem, kot npr. karierni centri;

15. z ustrezno organiziranostjo študentov in njihovim soodločanjem v vseh organih upravljanja zavoda ;

16. z rednim spremljanjem napredovanja študentov po študijskem programu in dolžine študija ter z oblikovanjem in izvajanjem ukrepov v primeru prenizke prehodnosti;

17. s seznanjenostjo o zaposlenosti svojih diplomantov;

18. s spremljanjem konkurenčnosti na trgu dela diplomantov študijskih programov.

29. člen (kadri)

Visokošolski zavod ima vzpostavljeno kadrovske strukturo, ki po obsegu in kakovosti ustreza znanstvenemu, raziskovalnemu, umetniškemu oziroma strokovnemu delu, ki je povezano s študijskimi področji oziroma študijskimi programi.

Ustreznost kadrovske strukture se izkazuje:

1. s številom in strukturo sodelujočih v študijskih programih, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo;

2. s kadrovskim načrtom ter dokazili o oblikah sodelovanja vseh visokošolskih učiteljev in sodelavcev in znanstvenih delavcev ter mednarodni mobilnosti, organizaciji in izvajanju sobotnega leta;

3. z učinkovitimi in transparentnimi postopki za izvolitve v naziv ter s takšno strukturo področij za izvolitve, ki zagotavlja stabilno kadrovske strukturo in njen razvoj;

4. z dokazili o veljavni izvolitvi v nazive vseh visokošolskih učiteljev in visokošolskih sodelavcev, ki izvajajo študijski program;

5. s strukturo in številom podpornih delavcev – tj. strokovnih, upravnih in tehničnih sodelavcev, ki zagotavljata kakovostno podporo za izvajanje študijskih programov;

6. s tem, da so člani senata izbrani tako, da so enakopravno zastopana vsa študijska področja, znanstvene discipline oziroma umetniška področja zavoda;

7. z upoštevanjem minimalnih standardov agencije za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih v merilih za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev zavoda;

8. z ustrezno organizirano službo za podporo pedagoškemu procesu; zaposleni v tej službi so na zavodu v delovnem razmerju.

30. člen (študenti)

Visokošolski zavod izkazuje usmerjenost na študente in njihovo kakovostno izobraževanje:

1. z usklajevanjem vpisa študentov s potrebami relevantnih okolij;

2. z vključevanjem študentov v znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno dejavnost zavoda, in sicer tako, da jih povezuje s programskimi in projektnimi skupinami ter vključuje v njihovo tekoče delo;
3. s tem, da se študentom zagotavljajo:
 - pomoč pri organiziranem pridobivanju znanja, spretnosti in veščin na drugih visokošolskih zavodih;
 - priznavanje znanj, spretnosti in veščin, pridobljenih na drugih visokošolskih zavodih;
 - svetovalne storitve, povezane z vpisom, in druge informacije, povezane s študijem;
4. z razvidno opredeljenimi pristojnostmi, nalogami in dolžnostmi študentov v organih upravljanja;
5. s tem, da študenti sodelujejo pri vrednotenju in posodabljanju izvajanja študijskih programov;
6. s tem, da študenti delujejo v skladu z relevantnimi splošnimi pravnimi akti;
7. z ustrežno organiziranostjo študentov, in njihovim soodločanjem v vseh organih upravljanja zavoda ter pri izboljševanju kakovosti visokošolskega zavoda;
8. s spremljanjem učnih izidov in pridobljenih kompetenc, da bi omogočili študentom in diplomantom poleg zaposlovanja in nadaljnega izobraževanja tudi vključevanje v družbene procese in javno življenje;
9. z informiranjem študentov o zaposljivosti diplomantov.

31. člen
(materialne razmere)

Visokošolski zavod izkazuje kakovostne materialne razmere za izvajanje vseh svojih dejavnosti, in sicer tako, da:

1. ima primerne prostore in opremo za uresničevanje svojega poslanstva, vizije in ciljev;
2. ima primerne prostore in opremo za izvajanje študijskih programov in drugih, s tem povezanih dejavnosti zavoda, kot so znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo;
3. je delovanje zavoda in izvajanje študijskih programov podprto s sodobno informacijsko-komunikacijsko ter drugo učno tehnologijo in drugo opremo, ki je potrebna za izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne, umetniške oziroma strokovne dejavnosti;
4. je kakovostna informacijsko-komunikacijska tehnologija stalno na voljo tudi študentom;
5. z visokošolsko knjižnico v okviru zavoda, ki zagotavlja ustrezne knjižnične informacijske storitve, dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij študijskih programov zavoda ter znanstvenih, raziskovalnih, umetniških in strokovnih področij; ki jih zavod razvija; študijsko gradivo in elektronske baze podatkov ustrezajo vsebini in stopnji študijskih programov, visokošolska knjižnica pa določilom zakona o knjižničarstvu.
6. študijsko gradivo in elektronske baze podatkov ustrezajo vsebini in stopnji študijskih programov ter da knjižnica ustreza določilom zakona o knjižničarstvu;

7. dokazuje ustreznost prostorov in opreme z dokazili o lastništvu ali najemu ter s popisom opreme, ki se uporablja za izvajanje dejavnosti visokošolskega zavoda;

8. so prostori zavoda na taki lokaciji, kjer je omogočeno nemoteno izvajanje študijskih programov in znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo, ter ustrezajo številu vpisanih študentov;

9. so prostori in oprema primerni za študente s posebnimi potrebami;

10. redno pripravlja načrte za zagotavljanje finančnih, materialnih in drugih virov (vložkov), ki so potrebni za delovanje zavoda, ter preverja njihovo izvajanje;

11. so sredstva zagotovljena za vse študijske programe, ki jih zavod izvaja, in vse dejavnosti zavoda, ki so s tem povezane (znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo) ter druge podporne dejavnosti.

32. člen (zagotavljanje kakovosti)

Sistem zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda je primeren in učinkovit ter primerljiv v evropskem visokošolskem prostoru; obsega vse procese, ki so pomembni za kakovostno delovanje zavoda in izvajanje študijskih programov ter stalno izboljševanje kakovosti. Dejavnost zavoda se načrtuje stalno in celovito; izvajanje načrtov se redno spremlja, napake in pomanjkljivosti pa odpravljajo.

Zavod redno izvaja samoevalvacijo, ki vključuje:

1. evalvacijo poučevanja, ki jo podajo študenti in drugi relevantni deležniki iz okolja,
2. evalvacijo vseh dejavnosti,
3. evalvacijo zadostnosti in raznovrstnosti virov iz nacionalnega in mednarodnega okolja ter finančne uspešnosti;
4. dokumentiranje razvoja visokošolskega zavoda v povezavi z razvojem relevantnega okolja,
5. dokumentiranje pomanjkljivosti in napak,
6. analizo dosežkov ter
7. oceno kakovosti vseh dejavnosti visokošolskega zavoda in oblikovanje predlogov za izboljšave.

Dokumentirane ugotovitve o kakovosti delovanja zavoda in njihova analiza ter predlogi ukrepov za izboljšanje so dostopni v samoevalvacijskih poročilih in objavljeni.

Z zagotavljanjem kakovosti visokošolski zavod usmerja in razvija kulturo kakovosti.

III. POSTOPEK

33. člen (začetek postopka)

Postopek za pridobitev akreditacije ali podaljšanje akreditacije se začne na predlog vlagatelja, če ta Merila ne določajo drugače. V primeru, če vlagatelj ne sproži postopka za podaljšanje akreditacije, ga po uradni dolžnosti pozove agencija.

Vloga za prvo oziroma podaljšano akreditacijo je pripravljena v skladu z zakonom, ki ureja področje visokega šolstva, in temi merili.

Vlagatelj vložil Predlog za akreditacijo na predpisanem obrazcu in mu priloži predpisane priloge, kot določajo ta merila.

Predlog za akreditacijo je v slovenskem jeziku. Če so priloge v tujem jeziku, lahko agencija zahteva od vlagatelja, da predloži prevod dela ali celote. V spornih primerih pa agencija od vlagatelja zahteva overjen prevod.

34. člen (priloge k Predlogu za akreditacijo)

K Predlogu za akreditacijo se priložijo naslednje priloge:

A./ Prva akreditacija visokošolskega zavoda:

1. poslanstvo, vizija in strategija visokošolskega zavoda, osnutek akta o ustanovitvi oziroma akt o ustanovitvi in osnutek statuta visokošolskega zavoda ter osnutek poslovnika kakovosti;
2. mnenje senata univerze, če gre za ustanavljanje oziroma preoblikovanje članice univerze;
3. mnenje ustanovitelja, če gre za ustanavljanje javnega visokošolskega zavoda;
4. načrt za mednarodno sodelovanje visokošolskega zavoda, predvsem v skupnem evropskem visokošolskem prostoru;
5. podatki o raziskovalnih programih, projektih in raziskovalnih skupinah;
6. kadrovski načrt, podatki in dokazila o visokošolskih učiteljih, znanstvenih delavcih in visokošolskih sodelavcih ter njihove izjave o sodelovanju in soglasja delodajalcev, pri katerih je delavec zaposlen;
7. osnutek meril o izvolitvah v naziv;
8. dokazila o prostorih in opremi: ustrezno dokazilo o lastništvu oziroma najemne pogodbe, uporabna dovoljenja, izjave o varnosti;
9. načrt za izvedbo študijskega programa, kadar so prostori na različnih lokacijah;
10. dokazila o zagotovljenih finančnih sredstvih;
11. mnenja pristojne zbornice (združenj delodajalcev) ali drugih institucij, pristojnih za področja, s katerih so študijski programi;
12. dogovori s podjetji o praktičnem usposabljanju predvidenega števila vpisanih študentov.

Dogovori s podjetji iz dvanajste točke se priložijo za visokošolski strokovni študijski program oziroma za študijski program, po katerem je predvideno praktično usposabljanje študentov.

B./ Prva akreditacija študijskega programa:

1. sklep senata univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda k predlaganemu študijskemu programu;
2. učni načrti;
3. najmanj trije tuji priznani oziroma akreditirani študijski programi iz različnih držav, če gre za regulirane poklice, primerjava z določbami iz ustrezne direktive Evropske unije oziroma dokazilo o skladnosti predvsem glede predpisanega števila ur, vsebine programa, znanja oziroma veščin, ki se pridobijo tako s teoretičnim kot praktičnim izobraževanjem;
4. dokazila o visokošolskih učiteljih, znanstvenih delavcih in visokošolskih sodelavcih: dokazila o veljavni izvolitvi v naziv za vse nosilce predmetov (oziroma o začetem postopku za vnovično ali nadaljnjo izvolitev) v skladu z minimalnimi standardi agencije (biografije, bibliografije, projekti, patent, objave, nagrade ...), izjave o sodelovanju, soglasja delodajalcev, pri katerih je delavec zaposlen;

5. merila o izvolitvah v naziv;
6. podatki o skupni najvišji dopustni neposredni in dodatni tedenski pedagoški obveznosti;
7. načrt o mednarodnem sodelovanju (na področju, s katerega je študijski program);
8. dokazila o vzpostavljenih razmerah za znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo: bibliografski podatki, spletni naslov, s katerega so razvidni znanstveno-raziskovalni projekti ali programi, raziskovalne skupine ali raziskave za gospodarstvo;
9. dokazila o prostorih in opreми ter načrt za izvedbo študijskega programa;
10. dogovore ali pogodbe s podjetji o praktičnem usposabljanju predvidenega števila vpisanih študentov;
11. poslovnik kakovosti;
12. samoevalvacijsko poročilo zavoda, če že izvaja druge akreditirane študijske programe.

Dogovori ali pogodbe s podjetji iz desete alineje se priložijo za visokošolski strokovni študijski program oziroma za študijski program, po katerem je predvideno praktično usposabljanje študentov.

C./ Akreditacija skupnega študijskega programa:

1. pogodba, sporazum ali druga uradno potrjena oblika vzajemne opredelitve sodelovanja visokošolskih zavodov pri izvajanju skupnega študijskega programa, ki jo podpišejo vsi visokošolski zavodi. Pogodba mora vsebovati zlasti podatke o:

- vseh sodelujočih visokošolskih zavodih z navedbo njihovega statusa po nacionalni zakonodaji, njihove akreditacije oziroma ustreznega drugega javnega priznanja ter kratko predstavitev njihovega delovanja,
- deležih, ki jih pri izvajanju skupnega študijskega programa prevzemajo posamezni sodelujoči visokošolski zavodi, še zlasti pa o deležih, ki jih prevzemajo visokošolski zavodi iz Republike Slovenije,
- akreditaciji delov skupnega študijskega programa, ki jih izvajajo sodelujoči visokošolski zavodi iz tujine,
- načelih in načinih skupnega spremljanja, izboljševanja in zagotavljanja kakovosti,
- pogojih za vpis študentov v skupni študijski program,
- uporabi učnih jezikov,
- finančnih obveznostih pri izvajanju skupnega študijskega programa,
- vsebini in obliki diplome ter načinu podeljevanja diplom,
- vsebini in obliki priloge k diplomi ter načinu podeljevanja priloge k diplomi,
- drugih medsebojnih pravicah in obveznostih sodelujočih visokošolskih zavodov pri izvajanju skupnega študijskega programa s posebnim poudarkom na pravicah študentov;

2. obrazec diplome in priloge k diplomi;

3. podatke o vseh nosilcih študijskega programa, tudi tistih delov programa, ki se izvajajo na sodelujočih oziroma tujih visokošolskih zavodih.

D./ Podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda ali študijskega programa:

1. ustanovitveni akt in statut visokošolskega zavoda;
2. samoevalvacijsko poročilo visokošolskega zavoda za študijsko leto, pred katerim se opravlja zunanja evalvacija, in analiza vseh področij delovanja visokošolskega zavoda iz vseh let po zadnji akreditaciji z ugotovljenimi pomanjkljivostmi in ukrepi za njihovo odpravo;
3. poslanstvo, vizija in strategija visokošolskega zavoda;
4. letni program dela visokošolskega zavoda, in sicer za zadnje koledarsko leto pred zunanjo evalvacijo in za tisto, v katerem zunanja evalvacija poteka;
5. finančno poročilo visokošolskega zavoda za zadnje koledarsko leto;
6. poslovnik kakovosti;

7. dokazila o kakovosti visokošolskih učiteljev in visokošolskih sodelavcev ter znanstvenih delavcev, kot jih priznava stroka;
8. analize izsledkov študentskih anket oziroma drugih oblik spremljanja mnenj študentov o kakovosti izvajanja študijskega programa za zadnja tri študijska leta; če je od zadnje akreditacije poteklo manj kot tri leta, pa za celotno obdobje po njej;
9. analize izsledkov anket in drugih oblik spremljanja diplomantov visokošolskega zavoda;
10. seznam evidenc, ki jih vodi visokošolski zavod.

35. člen
(pristojnost)

Akreditacije in zunanje evalvacije visokošolskih zavodov in študijskih programov izvaja agencija.

Odločitve o akreditaciji visokošolskih zavodov in študijskih programov na prvi stopnji sprejema svet agencije.

O pritožbah odloča pritožbena komisija agencije.

36. člen
(položaj stranke v postopku in pravica do pregleda dokumentov)

Lastnost stranke v postopku ima vlagatelj; druge osebe imajo položaj stranke v postopku, če jim agencija ta položaj na podlagi izkazanega pravnega interesa prizna s posebnim sklepom.

Pritožba zoper sklep o zavrnitvi položaja stranke v postopku ne zadrži njegove izvršitve in ne prekine postopka akreditacije.

Pravico do pregleda dokumentov – Predloga za akreditacijo in prilog, poročil in drugih dokumentov v posamični zadevi – imajo vlagatelj oziroma osebe, ki jim agencija prizna položaj stranke v postopku.

37. člen
(vloga)

Agencija začne postopek prve akreditacije na podlagi vloženega predloga.

Vlogo za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda vloži ustanovitelj.

Vlogo za prvo akreditacijo študijskega programa vloži:

1. univerza;
2. samostojni visokošolski zavod.

Postopek za izvedbo zunanje evalvacije zaradi podaljšanja akreditacije začne agencija po uradni dolžnosti s pozivom visokošolskim zavodom.

Izredna evalvacija se začne po enakem postopku kot zunanja evalvacija.

38. člen
(popolnost vloge)

Vloga se vloži pri agenciji.

Agencija vodi obravnave predlogov po vrsti, kot so bili vloženi.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka so postopki za izredno evalvacijo prednostni.

Vloga je popolna, ko je ustrezno izpolnjen predpisan obrazec Predlog za akreditacijo ter priložene in ustrezno izpolnjene vse predpisane priloge iz 34. člena teh meril.

Če vloga ni popolna, se zahteva njena dopolnitev.

39. člen (imenovanje strokovnjakov)

Ko je vloga za prvo akreditacijo popolna, svet agencije imenuje skupino strokovnjakov najkasneje v enem mesecu.

Tudi če vloga ni popolna, lahko imenuje svet agencije skupino strokovnjakov v postopku za podaljšanje akreditacije, uvedenem po uradni dolžnosti.

40. člen (skupine strokovnjakov)

V skupine strokovnjakov svet agencije imenuje po najmanj tri člane, od tega vsaj enega tujega strokovnjaka in enega študenta. Razen tujih strokovnjakov so člani skupine strokovnjakov vpisani v register strokovnjakov.

Tuji strokovnjaki so evalvatorji tujih agencij, vpisanih v register EQAR (European Quality Assurance Register for Higher Education) ali strokovnjaki s področja presoje kakovosti v visokem šolstvu.

Agencija organizira in sodeluje pri izobraževanju strokovnjakov.

V sodelovanju z agencijo skupine strokovnjakov opravijo ogled prostorov, v katerih bo visokošolski zavod izvajal študijski program. Oglad mora biti napovedan najmanj petnajst dni vnaprej. Vlagatelj mora skupini strokovnjakov omogočiti učinkovito delo in predložiti vso dokumentacijo, potrebno za presojo.

Prva akreditacija visokošolskih zavodov in študijskih programov

41. člen (poročilo o izpolnjevanju pogojev za prvo akreditacijo)

Skupina strokovnjakov pripravi skupno poročilo o izpolnjevanju pogojev za prvo akreditacijo (v nadaljnjem besedilu: poročilo) najpozneje v treh mesecih od predložitve popolnega predloga za akreditacijo. Poročilo pripravi po področjih akreditacije in kriterijih za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa na podlagi predloženega predloga s prilogami, druge zahtevane dokumentacije in ogleda prostorov, v katerih bo visokošolski zavod opravljal svojo dejavnost.

Oglad prostorov je obvezen, kadar gre za akreditacijo visokošolskega zavoda. Če se akreditira študijski program, se oglad opravi takrat, kadar je to potrebno zaradi popolne ugotovitve dejanskega stanja (kot npr. ob spremembi študijskega področja, spremembi lokacije izvajanja študijskega programa, izvajanju študijskega programa na dislocirani enoti ipd.).

42. člen
(pošiljanje poročila)

Poročilo o prvi akreditaciji visokošolskega zavoda se pošlje svetu agencije v odločitev.

Poročilo o prvi akreditaciji študijskega programa se pošlje svetu agencije in vlagatelju v morebitne pripombe. Vlagatelj sporoči pripombe v enem mesecu od vročitve poročila.

43. člen
(način odločanja)

Svet agencije odloča o vlogah in imenovanih skupin strokovnjakov na nejavnih sejah.

Svet agencije o vlogah ne odloča na dopisnih sejah.

V primeru obravnave vlog se na sejo sveta lahko vabijo tudi predstavniki strokovne javnosti.

O vlogah in z njimi povezanimi imenovanji skupin strokovnjakov svet agencije odloča z večino glasov vseh (v posameznem postopku zaradi konflikta interesov neizločenih) članov.

V primeru konflikta interesov (npr. zaposlitev pri vlagatelju ali sodelovanje z njim) se člani sveta agencije izločijo iz glasovanja. O izločitvi članov sveta agencije odloča predsednik sveta agencije. V primeru izločitve predsednika sveta agencije o izločitvi odloči namestnik predsednika sveta agencije.

Če svet agencije ni sklepčen, predsednik sveta agencije sejo prekine ali preloži.

44. člen
(odločanje sveta agencije)

Poročilo skupine strokovnjakov je podlaga za odločanje sveta agencije.

O akreditaciji visokošolskega zavoda svet agencije odloči najpozneje v treh mesecih od priprave poročila.

O akreditaciji študijskega programa svet agencije odloči najpozneje v treh mesecih po preteku roka za posredovanje pripomb k poročilu.

Svet agencije lahko podeli akreditacijo za sedemletno obdobje ali pa vlogo za akreditacijo zavrne.

V primeru zavrnitve vloge za akreditacijo visokošolskega zavoda lahko vlagatelj ponovno vloži vlogo za prvo akreditacijo tega visokošolskega zavoda po preteku dveh let od vročitve sklepa o odločitvi sveta agencije.

V primeru zavrnitve vloge za akreditacijo študijskega programa lahko visokošolski zavod ponovno vloži vlogo za prvo akreditacijo tega študijskega programa po preteku enega leta od vročitve sklepa o odločitvi sveta agencije.

Podaljšanje akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov

45. člen

(podaljšanje akreditacije)

Postopek za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa se prične z zunanjo evalvacijo po predložitvi popolne vloge za akreditacijo in imenovanju skupine strokovnjakov za pripravo evalvacijskega poročila.

Postopek za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa se lahko prične tudi v skladu s 37. členom (po uradni dolžnosti).

Postopek za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda ali študijskega programa se konča z odločitvijo o podaljšanju akreditacije.

Če visokošolski zavod vloge za podaljšanje akreditacije na poziv agencije ne vложи, svet agencije zavodu ne podaljša akreditacije.

46. člen (evalvacijsko poročilo)

Skupina strokovnjakov pripravi skupno evalvacijsko poročilo najpozneje v treh mesecih od imenovanja in ga pošlje agenciji. Evalvacijsko poročilo pripravi po področjih presoje v skladu kriteriji za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa, na podlagi samoevalvacijskega poročila visokošolskega zavoda, predložene dokumentacije in ogleda visokošolskega zavoda.

47. člen (pripombe na evalvacijsko poročilo)

Agencija pošlje evalvacijsko poročilo visokošolskemu zavodu. Visokošolski zavod lahko najpozneje v enem mesecu od prejema evalvacijskega poročila sporoči svoje pripombe k poročilu.

Če visokošolski zavod sporoči pripombe k poročilu, jih mora skupina strokovnjakov proučiti in najpozneje v enem mesecu od njihovega prejema pripraviti končno evalvacijsko poročilo.

48. člen (odločanje sveta agencije)

Podlaga za odločanje sveta agencije je samoevalvacijsko poročilo visokošolskega zavoda, končno evalvacijsko poročilo ter morebitne pripombe visokošolskega zavoda k poročilu. Poročili in morebitne pripombe se pošljejo svetu agencije najpozneje v sedmih dneh od priprave dokončnega evalvacijskega poročila.

O podaljšanju akreditacije svet agencije odloči najpozneje v treh mesecih od prejema dokumentacije iz prvega odstavka tega člena.

Svet agencije:

1. podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa za sedem let, če je iz poročil razvidno, da zavod upošteva kriterije teh meril, morebitne manjše pomanjkljivosti, navedene v končnem evalvacijskem poročilu, pa bistveno ne poslabšujejo kakovosti delovanja zavoda;

2. podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa za krajše obdobje, največ pa za tri leta, če so ugotovljene pomanjkljivosti v delovanju visokošolskega zavoda oziroma izvajanju študijskega programa take, da jih je mogoče odpraviti v manj kot treh letih;

3. ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa, kadar gre za hujše kršitve zakonskih določb in teh meril.

Kadar svet agencije podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda ali študijskega programa največ za tri leta, določi rok, v katerem mora visokošolski zavod napake in pomanjkljivosti odpraviti, in sicer:

1. eno leto, če gre za odstopanja od standardov, ki se nanašajo na pedagoško ter znanstveno in raziskovalno usposobljenost zaposlenih;

2. največ pol leta za druge napake in pomanjkljivosti.

Po preteku roka za odpravo pomanjkljivosti se opravi vnovična zunanja evalvacija, na podlagi katere svet agencije:

1. podaljša akreditacijo visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa za sedem let;

2. ne podaljša akreditacije visokošolskega zavoda oziroma študijskega programa.

Po preteku roka za odpravo pomanjkljivosti opravi vnovično zunanjo evalvacijo druga skupina strokovnjakov.

Če svet agencije akreditacije ne podaljša, študijski program ni več javno veljaven.

49. člen (izredna evalvacija)

Izredna evalvacija se opravi pred iztekom sedemletnega obdobja, za katerega je akreditacija podeljena, na predlog visokošolskega zavoda.

Izredna evalvacija pa se lahko izvede tudi na pobudo ustanoviteljev, ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, študentov ali drugih visokošolskih deležnikov, kadar ti upravičeno sumijo, da gre za večje kršitve pri delovanju visokošolskega zavoda oziroma izvajanju študijskega programa. Izredna evalvacija se opravi po enakem postopku kot zunanja evalvacija in konča z odločitvijo o podaljšanju akreditacije.

50. člen (pritožba)

Zoper sklep o odločitvi sveta agencije je mogoče vložiti pritožbo v 30 dneh od njegove vročitve.

Pritožba se pošlje svetu agencije, o njej pa odloča pritožbena komisija.

Pritožbena komisija odloči o pritožbi v treh mesecih od vložitve popolne pritožbe. Če pritožbi ugodi, vrne zadevo svetu agencije v vnovično odločanje.

Zoper odločitev pritožbene komisije je dovoljena tožba v upravnem sporu.

Odločitev pritožbene komisije se lahko izpodbija s tožbo v upravnem sporu.

51. člen
(ponovna vloga za prvo akreditacijo)

Če svet agencije zavrne vlogo za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda ali akreditacije zavodu ne podaljša, lahko vlagatelj ponovno vloži vlogo za prvo akreditacijo tega zavoda po preteku dveh let od vročitve sklepa sveta agencije o tej odločitvi.

Če svet agencije zavrne vlogo za prvo akreditacijo študijskega programa ali akreditacije ne podaljša, lahko visokošolski zavod ponovno vloži vlogo za prvo akreditacijo tega programa po preteku enega leta od vročitve sklepa sveta agencije o tej odločitvi.

V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena se vloge obravnavajo po kriterijih za prvo akreditacijo.

52. člen
(veljavnost akreditacije)

Prva in vsaka podaljšana akreditacija visokošolskih zavodov in študijskih programov veljata največ sedem let. Akreditacija poteče s koncem študijskega leta, v katerem se izteče obdobje podeljene akreditacije.

Če svet agencije podaljša akreditacijo pred potekom roka, za katerega je bila podeljena prejšnja, začne sedemletni rok veljavnosti akreditacije teči znova od vročitve sklepa o odločitvi sveta agencije.

53. člen
(soglasja k preoblikovanju visokošolskih zavodov in spremembam študijskih programov)

Soglasja k preoblikovanju visokošolskih zavodov se izdajajo na podlagi kriterijev za podaljšanje akreditacije.

Soglasja k spremembam študijskih programov se izdajajo na podlagi kriterijev za prvo akreditacijo.

O soglasjih k preoblikovanju visokošolskih zavodov in spremembam študijskih programov lahko odloča svet agencije brez presoje skupine strokovnjakov.

54. člen
(manjše spremembe)

K manjšim spremembam soglasje sveta agencije ni potrebno.

O spremembah:

1. imena visokošolskega zavoda ali naslova;
 2. imen predmetov ter
 3. uvedbi novih ali opustitvi starih izbirnih predmetov
- visokošolski zavod sproti obvešča svet agencije.

Spremembe:

1. posodabljanje vsebine učnih načrtov in seznama študijske literature;
2. razporeditev kontaktnih ur pri učni enoti;
3. zamenjavo predmetov med semestri;
4. spremembo habilitiranih nosilcev predmetov ali

5. spremembo neobveznih sestavin študijskega programa sprejme visokošolski zavod sam, skupine strokovnjakov pa jih presodijo ob zunanji evalvaciji.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

55. člen (obrazec Predlog za akreditacijo)

Obrazec Predlog za akreditacijo je priloga teh meril. Obrazec se odda v elektronski in tiskani obliki, ki morata biti medsebojno skladni.

56. člen (prehodna določba)

Vloge, ki so bile vložene po 1. maju 2010 v skladu s pred temi merili uveljavljenimi akti, izdanimi do uveljavitve Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 86/09), se formalno štejejo kot skladne s temi merili, čeprav niso vložene na s temi merili predpisan način.

Kriteriji in postopek obravnave vlog iz prvega odstavka so naslednji.

1. Vloge za pridobitev mnenja o izpolnjevanju pogojev za ustanovitev visokošolskega zavoda se obravnavajo v skladu s kriteriji in postopkom za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda.
2. Vloge za pridobitev mnenja o izpolnjevanju pogojev za preoblikovanje visokošolskega zavoda se obravnavajo v skladu s kriteriji za podaljšanje akreditacije in postopkom prve akreditacije visokošolskega zavoda.
3. Vloge za pridobitev soglasja k študijskemu programu se obravnavajo v skladu s kriteriji in postopkom za prvo akreditacijo študijskega programa.
4. Vloge za pridobitev soglasja k spremembam študijskega programa, ki se nanašajo na spremembe obveznih sestavin študijskih programov, se obravnavajo v skladu s kriteriji za prvo akreditacijo študijskega programa.
5. O vlogah za pridobitev soglasja k spremembam študijskih programov, ki se nanašajo na spremembe imena visokošolskega zavoda ali naslova, spremembe imen predmetov ter uvedbo novih ali opustitev starih izbirnih predmetov, se svet agencije obvesti.
6. Za vloge za pridobitev soglasja k spremembam študijskih programov, ki se nanašajo na posodabljanje vsebine učnih načrtov in seznama študijske literature, spremembo razporeditve kontaktnih ur pri učni enoti, zamenjavo predmetov med semestri ali spremembo habilitiranih nosilcev predmetov in spremembo neobveznih sestavin študijskega programa, ni potrebno soglasje sveta agencije. Navedene spremembe sprejmejo visokošolski zavodi sami, skupine strokovnjakov pa jih presojujejo ob zunanji evalvaciji.

Vloga je popolna, če vsebuje vse po teh merilih zahtevane podatke in dokazila. Če vloga ni popolna, se zahteva njena dopolnitev v primernem roku.

57. člen (veljavnost meril)

Ta merila začnejo veljati tretji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 0072-6/2010/8

Datum: 18. 11. 2010

dr. Maja Makovec Brenčič,
predsednica sveta
Nacionalne agencije Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu